



Methodologies of Cultural Studies

Course description sheet

Basic information

Field of study Cultural Studies	Didactic cycle 2026/2027	
Major Visual Communication and Graphic Design	Course code HKLTKWS.II2.02639.26	
Organisational unit Faculty of Humanities	Lecture languages Polish	
Study level Second-cycle studies	Mandatoriness Obligatory	
Form of study Full-time studies	Block Major Modules	
Profile General academic	Course related to scientific research Yes	
Course coordinator	Katarzyna Skowronek	
Lecturer	Katarzyna Skowronek, Albert Leśniak, Szymon Kukulak, Izabela Trzcińska, Fryderyk Kwiatkowski, Paulina Model, Anna Maj	
Period Semester 2	Method of verification of the learning outcomes Exam	Number of ECTS credits 7
	Activities and hours Lectures: 15 Auditorium classes: 54	

Course's learning outcomes

Code	Outcomes in terms of	Learning outcomes prescribed to a field of study	Methods of verification
Knowledge - Student knows and understands:			

Code	Outcomes in terms of	Learning outcomes prescribed to a field of study	Methods of verification
W1	rozumienie specyfiki kulturoznawstwa na tle innych nauk, z uwzględnieniem historycznego procesu wyodrębniania się tej dyscypliny	KLT2A_W09	Activity during classes, Project, Examination
W2	Zna współczesne stanowiska metodologiczne w kulturoznawstwie: nowe nurty etnograficzne, analiza treści i krytyczna analiza dyskursu	KLT2A_W07, KLT2A_W18	Activity during classes, Participation in a discussion, Project, Examination, Report
W3	Na poziomie zaawansowanym posiada aktualną i wszechstronną wiedzę o dziedzinach i dyscyplinach nauki tworzących kulturoznawstwo oraz potrafi wskazać na ich najważniejsze i najnowsze osiągnięcia badawcze, interpretacyjne i metodologiczne.	KLT2A_W06	Activity during classes, Participation in a discussion, Project, Examination
W4	znajomość koncepcji ogólnej metodologii nauk i podstawowych kategorii metodologicznych	KLT2A_W02	Activity during classes, Participation in a discussion, Project, Examination
Skills - Student can:			
U1	Posiada umiejętność wyboru koncepcji metodologicznej odpowiedniej do założonych celów poznawczych	KLT2A_U08	Activity during classes, Participation in a discussion, Project, Examination, Report
U2	Potrafi stworzyć model własnego postępowania badawczego według reguł metodologicznych	KLT2A_U02	Project, Report
Social competences - Student is ready to:			
K1	pogłębia kompetencje w zakresie prowadzenia badań naukowych oraz formułowania teorii naukowej	KLT2A_K04, KLT2A_K05	Activity during classes, Participation in a discussion, Project, Report, Involvement in teamwork
K2	Potrafi organizować pracę naukową, właściwie ocenia jej postępy oraz zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności i rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju dorobku zawodowego.	KLT2A_K01, KLT2A_K06	Activity during classes, Project, Involvement in teamwork

Student workload

Activity form	Average amount of hours* needed to complete each activity form
Lectures	15
Auditorium classes	54
Preparation for classes	51
Realization of independently performed tasks	25
Examination or final test/colloquium	2

Contact hours	5
Preparation of project, presentation, essay, report	23
Student workload	Hours 175
Workload involving teacher	Hours 69

* hour means 45 minutes

Program content

No.	Program content	Course's learning outcomes	Activities
1.	<p>Ćwiczenia poświęcone będą na pogłębianiu treści przedstawionych na wykładzie i poszerzona o ukazanie praktycznych możliwości wykorzystania poznanych metod.</p> <ul style="list-style-type: none"> # Analiza i interpretacja danych # Kultura jako system symboliczny # Etnograficzna interpretacja kultury # Kultura jako tekst # Językoznawcze i semiotyczne metody analizy kultury # Nowa etnografia: żywy dyskurs, analiza punktu widzenia, autoetnografia, poezja etnograficzna, etnografia performatywna # Metodologia historii sztuki (9h) - prof. Jacek Dębicki <p>Tematyka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ikonologia Erwina Panofsky`ego (interpretacja metody na przykładzie Ołtarza Mariackiego – zajęcia w kościele Mariackim); - hermeneutyka a badania nad sztuką; - strukturalizm i poststrukturalizm a badania nad sztuką; - dekonstrukcja a badanie dzieła sztuki; - postmodernizm a badanie dzieła sztuki. <p>Cel zajęć: Uczestniczący w zajęciach studenci będą mieli możliwość poznania różnych metod stosowanych w badaniach nad dziełem sztuki, czy sztuką. Zdobędą umiejętność interpretacji dzieła sztuki na trzech poziomach, mianowicie preikonograficznym, ikonograficznym oraz ikonologicznym (Panofsky), a więc tradycyjnej metodologii badania dzieła sztuki, zmodernizowanej i stosowanej w amerykańskim kulturoznawstwie jako metoda semantyczno-ikonologiczna. Nauczą się również interpretować dzieło sztuki z perspektywy wymienionych metod, które nie zostały sformułowane na gruncie analizestetycznych artefaktów.</p> <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> - E. Panofsky: Studia z historii sztuki. Wybrał, opracował i opatrzył posłowiem J. Białostocki, PIW, Warszawa 1971. # Analiza źródeł historycznych (3 h) - dr Magdalena Parus 1. Józef Szymański, Nauki pomocnicze historii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa; 2. Jerzy Topolski, Metodologia historii, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1984, r. XI oraz XV. # Badania ankietowe (6 h) - dr Magdalena Parus <p>Literatura:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Luba Sołoma, Metody i techniki badań socjologicznych. Wybrane zagadnienia, Wydawnictwo Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2002, s. 150-204; 2. Earl Babbie, Badania społeczne w praktyce, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004, 267-303. 	W1, W2, W4, U2, K1, K2	Auditorium classes
2.	<p>Co to jest nauka? Czym się charakteryzują nauki humanistyczne?: Treściowe, metodologiczne i instytucjonalne kryterium nauki. Prawda, racjonalność i empiria w nauce. Rozumienie nauki w tradycji oświeceniowej. Kulturoznawstwo i nauki o kulturze w kontekście przemian nauk humanistycznych.</p>	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Lectures

No.	Program content	Course's learning outcomes	Activities
3.	Co to jest jest metodologia? Co to są paradygmaty?: Metodologia jako metanauka. Przegląd wybranych poglądów z zakresu filozofii nauki (stanowisko scjentyistyczne, koncepcje Kuhna, Poppera, Feyerabenda). Główne paradygmaty w kulturoznawstwie i naukach humanistycznych. Zwroty badawcze.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Lectures
4.	Podstawowe kategorie metodologiczne. Analiza i interpretacja danych.: Przedstawienie różnych sposobów rozumienia kategorii: pojęcie, definicja, proces badawczy, interpretacja. Wyjaśnianie i przewidywanie vs. interpretowanie i rozumienie. O różnych sposobach wyjaśniania społecznej i kulturowej rzeczywistości.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Lectures
5.	Kultura jako tekst. Analiza dyskursu: Językoznawcze metody analizy kultury. Przedstawienie rozumienia dyskursu u Bachtina i Foucaulta. Przegląd stanowisk metodologicznych w Krytycznej Analizie Dyskursu.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Lectures
6.	Współczesna humanistyka: Rozwój humanistyki – trzy tradycje. Współczesne rozumienie humanistyki. „Trzecia kultura”	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Lectures
7.	Społeczny kontekst nauki: Herstory w nauce i jej kontekst teoretyczny (socjologia wiedzy, feminizm). Badania zaangażowane w naukach humanistycznych. Społeczne i etyczne konsekwencje nauki. Zwrot etyczny w humanistyce.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Lectures
8.	Kulturoznawstwo i nauki o kulturze w kontekście przemian nauk humanistycznych: Charakterystyka kulturoznawstwa i jego pozycja w systemie nauk. Powstanie kulturoznawstwa i jego różne koncepcje. Czy nauki o kulturze to „prawdziwa nauka”?	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Lectures
9.	Metody jakościowe w badaniach kulturoznawczych: Omówienie podstawowych strategii, metod i technik w badaniach kulturoznawczych. Teoretyzowanie jako praktyka.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Lectures

Extended information/Additional elements

Teaching methods and techniques :

Group work, Discussion

Activities	Methods of verification	Credit conditions
Lectures	Activity during classes, Participation in a discussion, Examination, Report, Involvement in teamwork	
Audit. classes	Activity during classes, Participation in a discussion, Project, Involvement in teamwork	

Rules of participation in given classes, indicating whether student presence at the lecture is obligatory

Lectures: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego. Auditorium classes: Studenci przystępując do ćwiczeń są zobowiązani do przygotowania się w zakresie wskazanym każdorazowo przez prowadzącego (np. w formie zestawów zadań). Ocena pracy studenta może bazować na wypowiedziach ustnych lub pisemnych w formie kolokwium, co zgodnie z regulaminem studiów AGH przekłada się na ocenę końcową z tej formy zajęć.

Literature

Obligatory

1. Literatura do wykładu:
2. Babiński G. 2005. Metodologia a rzeczywistość społeczna. Dylematy badań etnicznych. Nomos, Kraków.
3. Bachtin M. 1982. Słowo w powieści, w: tegoż, Problemy literatury i estetyki, Czytelnik, Warszawa, s. 82-227.
4. Barker Ch. 2005. Studia kulturowe. Teoria i praktyka, Kraków, Wyd. UJ
5. Benton T i I. Craib, 2003. Filozofia nauk społecznych, Wrocław, Wyd. DSWE TWP.
6. Blumer H. 2007. Interakcjonizm symboliczny. Nomos, Kraków.
7. Buchowski M. 2004. Zrozumieć Innego. Antropologia racjonalności. Kraków, Wyd. UJ.
8. Chamraz K. 2006. Constructing Grounded Theory. London, Sage.
9. Clifford J., Marcus G. (red.). 1986. Writing Culture. The Poetics and Politics of Ethnography. Univ. California Press, Berkeley-Los Angeles-London.
10. Denzin, N. 1997. The Interpretive Ethnography. SAGE, London.
11. Denzin N.K., Lincoln Y.S. (red.) 2009. Metody badań jakościowych, t. I-II, Warszawa, PWN
12. Duszak A., Fairclough N. (red.). 2008. Krytyczna analiza dyskursu, Kraków, Universitas.
13. Flis M. b.d. O osobliwościach nauk społecznych, czyli dyskretny urok socjologii i antropologii, w: <http://www-is.phils.uj.edu.pl/publikacje/publikacje.html>
14. Foucault M. 1977. Archeologia wiedzy, Warszawa, PWN.
15. Geertz C. 1993. The Interpretation of Cultures. Fontana Press, London.
16. Geertz C. 2000. Dzieło i życie. Antropolog jako autor. Warszawa, Wyd. KR
17. Geertz C. 2003. Zastane światło. Antropologiczne refleksje na tematy filozoficzne. Tłum. Z. Pucek, Kraków, Universitas.
18. Geertz C. 2005b[1983]. Wiedza lokalna. Dalsze eseje z zakresu antropologii interpretatywnej. Tłum. D. Wolska, Kraków, Wyd. UJ.
19. Glaser B.G., Strauss A. 2009. Odkrywanie teorii ugruntowanej. Kraków, Nomos
20. Kaprański S. 1995. Wartości a poznanie socjologiczne. Nomos, Kraków.
21. Kempny M, Nowicka E. (red.) Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. PWN (t.I), Warszawa 2003.
22. Kempny M, Nowicka E. (red.) Badanie kultury. Elementy teorii antropologicznej. Kontynuacje, PWN (t.II), Warszawa 2003.
23. Kuhn T. 1968. Struktura rewolucji naukowych, tł. Helena Ostromięcka, Warszawa, PWN
24. Maternys A., Mucha J. (red.) 2009. Nowe perspektywy teorii socjologicznej, seria WTS, Kraków, Nomos.
25. Miletinski E. 1981. Poetyka mitu, PWN, Warszawa.
26. Moore H (red.). 1996. The Future of Anthropological Knowledge. Routledge, London.
27. Noblit G. W., Hare R. D. 1988. Meta-Ethnography: Synthesizing Qualitative Studies. Qualitative Research Methods Series 11. Newbury Park, London, Delhi: SAGE Publ.
28. Nowak S. 2010. Metodologia badań społecznych. Warszawa PWN.
29. Pawłowski A. 2001. Metody kwantytatywne w sekwencyjnej analizie tekstu. Warszawa: Wyd. UW.
30. Popper K. 1977. Logika odkrycia naukowego, PWN, Warszawa
31. Racjonalność i styl myślenia, 1992, wyb. E. Mokrzycki, Warszawa, Wydaw. IFiS PAN.
32. Sahlins M. 2011. Z przeprosinami dla Tukidydesa, Kraków: Universitas.
33. Silverman D. 2011. Qualitative Research, LA, London, Delhi: SAGE.
34. Trela G. Bd. Umiarkowana pochwała scjentyzmu, materiał niepublikowany.
35. Ulicka D. Literaturoznawcze dyskursy możliwe, Kraków, Universitas.
36. Werner K. Co można wiedzieć o człowieku? Analiza pojęcia wiedzy... Diametros nr 11 (marzec 2007)
37. Woleński J. 1996. Umiarkowana obrona scjentyzmu, (w:) W stronę logiki, Kraków.
38. Zamelska O. Anarchizm epistemologiczny a relatywizm Paula K. Feyerabenda, w: Diametros nr 1 (wrzesień 2004)
39. Literatura do ćwiczeń podana przy tematach.

Scientific research and publications

Publications

1. prof. Katarzyna Skowronek
2. 2007 – współredaktorka tomu: Nowe nazwy własne – nowe tendencje badawcze, red. A. Cieślíkowa, K. Skowronek, B. Czopek-Kopciuch, Kraków: IJP PAN.
3. 2015 - „Idee i Myśliciele”, t. XVIII, Auto/biograficzne narracje jako przedmiot i metoda badań w humanistyce (współredaktor A. Ogonowska), Kraków (w przygotowaniu do druku).
4. O niektórych funkcjach nazw własnych w dyskursie religijnym. Na materiale listów pasterskich Episkopatu Polski, *Onomastica XLVIII*, 2003, 79-114.
5. Ideonimy polskich filmów fabularnych (1947-2002), w: *Metodologia badań onomastycznych*, red. M. Biolik, 2003, Olsztyn: OBN, 610-628 (współautor: B. Skowronek).
6. Od „Trybuny Robotniczej” do „Polish News Bulletin On Line” – o polskim nazewnictwie medialnym, *Nowa Polszczyzna* 2, 2004, s. 37-44.
7. Współczesne polskie nazewnictwo medialne, w: *Nazwy własne w języku, kulturze i komunikacji społecznej*, red. R. Mrózek, Katowice: UŚI, 2004, 189-216 (współautor: M. Rutkowski).
8. Uwagi o współczesnym polskim nazewnictwie medialnym (nazwy audycji radiowych), w: *Współczesne odmiany języka narodowego*, red. K. Michalewski, Łódź 2004, UŁ, 230-237 (współautor: M. Rutkowski).
9. prof. Jacek Dębicki
10. - J. Dębicki, *Metaphysik der mittelalterlichen Bildhauerei. Einführung in die Problematik*, ARS 1 (1991), Bratislava 1991, s. 76-87.
11. - J. Dębicki, *La métaphysique de la sculpture médiévale. Introduction a la problématique*, *Revue des historiens de l'art, des archéologues, des musicologues et des orientalistes de l'Université de Liège*, Numéro 10/1991, Liège 1991, s. 30-39.
12. - J. Dębicki, *Ein Beitrag zur Bildertheologie in der vorhussitischen und hussitischen Zeiten in Böhmen*, w: *Umění XXX* (1992), nr 6, s. 415-423.
13. - J. Dębicki, *Strukturalismus in der Methodenlehre der Kunstgeschichte*, w: *Česko-slovenski strukturalizmus a Viedenski scientizmus (Zbornik referátov z konferencie)*, Bratislava 1992, s. 168-183.
14. - J. Dębicki, *Krakowska sztuka Wita Stwosza: filozoficzne źródła formy i treści ideowych*, Aureus, Kraków 2013.
15. - J. Dębicki, *Kognitywne funkcje sztuki: Gilbert de la Poreé, Jan Wielki, Wit Stwosz i Leonardo da Vinci*, Kraków 2016(II).
16. - J. Dębicki, *Filozofia sztuki Wita Stwosza w świetle średniowiecznej teorii artium*, Kraków 2018.
17. dr Anna Olszewska
18. *Niepiękny, czyli o stylu // W: Jury, powrót artysty : Jerzy Ryszard „Jurry” Zieliński /1943–1980/ / red. nauk. Marta Tarabuła. — Kraków : Galeria Zderzak, 2010, S. 22–31.*
19. *Zbawienie w muzeach sztuki W: Poza kulturą nie ma zbawienia / pod red. Jacka Dębickiego, Zbigniewa Paska, Katarzyny Skowronek. — Kraków : Wydawnictwo LIBRON - Filip Lohner, 2014, S. 193–206.*
20. dr Magdalena Parus
21. Magdalena Parus, *Oral history i badania nad historią muzyki popularnej*, „Kultura Współczesna”, nr 3/2017, s. 58-67.
22. Magdalena Parus, Marcin Wądołowski (red.), *Oblicza pamięci. Tom II. Historia-pamięć-tożsamość*, Wydawnictwa AGH, Kraków 2015
23. Magdalena Parus, *Przydatność oral history do badań nad kulturą i społeczeństwem okresu PRL*, w: *Idee i myśliciele. Biografie, opowieści, autorytety*, red. Katarzyna Skowronek, Wydawnictwo Aureus, Kraków 2015, s. 29-38
24. Magdalena Parus, Rafał Sowiński (red.), *Oblicza pamięci. Tom I. Echa wojen*, Wydawnictwa AGH, Kraków 2014

Learning outcomes prescribed to a field of study

Code	Content
KLT2A_K01	Zna zakres posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności na poziomie zaawansowanym i rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju dorobku zawodowego.
KLT2A_K04	Samodzielnie podejmuje i inicjuje działania na rzecz rozwiązywania problemów poznawczych i praktycznych.
KLT2A_K05	Krytycznie ocenia poziom posiadanej wiedzy i odbieranych treści.
KLT2A_K06	Rozumie w sposób pogłębiony problematykę etyczną związaną z pracą naukową i zawodową. Przestrzega i rozwija jej zasady i nakłania innych do działania na rzecz przestrzegania tych zasad.
KLT2A_U02	Samodzielnie planuje i realizuje własne uczenie się przez całe życie i zachęca innych do zdobywania wiedzy i rozwijania umiejętności badawczych.
KLT2A_U08	Potrafi sformułować i uzasadnić tezy w wypowiedziach pisemnych i ustnych w języku polskim i obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.
KLT2A_W02	Ma pogłębioną wiedzę o tym, jakie miejsce wśród nauk humanistycznych, społecznych i nauk o sztuce zajmuje kulturoznawstwo oraz potrafi scharakteryzować jego przedmiotową i metodologiczną specyfikę.
KLT2A_W06	Zna i rozumie zaawansowane metody analizy i interpretacji zjawisk kulturowych.
KLT2A_W07	Wszechstronnie zna główne kierunki rozwoju kulturoznawstwa
KLT2A_W09	Ma wszechstronną orientację w organizacji życia kulturalnego w kraju, zna główne instytucje kultury oraz sposoby zarządzania nimi, a także najważniejsze wydarzenia we współczesnym życiu kulturalnym.
KLT2A_W18	Posiada zaawansowaną wiedzę o poznawczej, komunikacyjnej, kulturotwórczej i społecznej roli języka.